

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

СВІТОВІ СТАНДАРТИ ТА НАУКОВО-ПРИКЛАДНЕ ЗНАЧЕННЯ
ПРОФАЙЛІНГУ ПРАВОПОРУШНИКІВ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

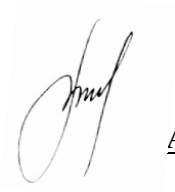
освітньо-наукової програми «Право»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни підготовка за спеціальністю

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

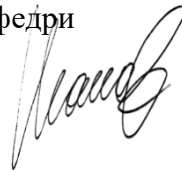

АНТОН ЧУБ

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 7
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Веселовська Наталія Олександрівна*, кандидат юридичних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни *«Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників»* доцільне після опанування здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня базових знань з кримінального права, криміналістики, кримінології, юридичної психології, захисту прав людини. Необхідними є навички наукового аналізу, роботи з академічними джерелами, використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників»* є теоретико-методичні засади профайлінгу правопорушників, закономірності формування та прояву злочинної поведінки, міжнародні стандарти та підходи до поведінкового аналізу, а також практичні механізми застосування профайлінгу в юридичній і правоохоронній діяльності.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системного наукового розуміння системних знань про теоретичні засади, міжнародні стандарти та науково-прикладні можливості профайлінгу правопорушників, а також розвиток здатності застосовувати методи поведінкового аналізу, детекції прихованої інформації та типологізації злочинців у юридичній практиці, криміналістичних дослідженнях і діяльності правоохоронних органів з урахуванням міжнародних стандартів, вимог захисту персональних даних та сучасних підходів до аналізу психічних і поведінкових особливостей особи.

Основними завданнями навчальної дисципліни є формування у здобувачів системного розуміння теоретичних основ профайлінгу правопорушників та його місця у системі криміналістики, кримінології й юридичної психології; опанування міжнародних стандартів і підходів до поведінкового аналізу; засвоєння методів аналізу злочинної поведінки, типологізації правопорушників і побудови криміналістичного профілю; розвиток навичок застосування діагностичних мінімумів та інтерпретації поведінкових індикаторів у процесуальній комунікації; формування здатності використовувати спеціальні знання під час розслідування та судового розгляду; оволодіння методами детекції прихованої інформації з урахуванням їх наукових обмежень; забезпечення розуміння правових та етичних меж застосування профайлінгу, зокрема вимог щодо захисту персональних даних і прав людини; розвиток аналітичного мислення та вміння інтегрувати поведінковий аналіз у практичну юридичну діяльність

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників» забезпечує набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК03	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01	Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.
СК02	Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
СК03	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.
СК04	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
СК05	Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.
СК07	Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільств.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03	Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
ПРН04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.
ПРН05	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників	12	2	2			8	11	1				10
Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу	12	2	2			8	11		1			10
Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушникаж	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні	10	2	2			6	11	1				10
Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу	10	2	2			6	9		1			8
Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави	14	2	4			8	12	1	1			10
Усього годин	90	16	20	0	0	54	90	6	6	0	0	78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників

Витоки, поняття, види та завдання профайлінгу правопорушників. Загальні положення профайлінгу та криміналістичного профайлінгу. Напрямки та сфери застосування профайлінгу. Застосування спеціальних знань у юридичній практиці. Застосування діагностичних мінімумів у юридичній діяльності.

Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу

Норма, акцентуація, патологія. Зовнішні прояви психотипів. Внутрішні прояви психотипів. Міжнародна статистична класифікація хвороб (МКХ-10). Розділ [F00–F99] «Розлади психіки та поведінки».

Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників

Класифікація та типологія злочинців. Криміналістичний портрет злочинця. Розробка типових криміналістичних портретів окремих видів злочинців. Встановлення кореляційних зв'язків особи злочинця та потерпілого.

Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушника

Методи поведінкового аналізу у профайлінгу. Встановлення особи невідомого правопорушника за допомогою методів профайлінгу. Проблеми використання профайлінгу у розкритті правопорушень.

Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації

Детекція брехні. Феномен навмисно прихованої інформації. Психофізіологічна детекція прихованої інформації.

Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні

Міжнародне співробітництво у галузі стандартизації. Міжнародні стандарти ASTM у сфері психофізіологічної детекції прихованої інформації. Проблеми стандартизації безінструментальної психофізіологічної детекції брехні в Україні.

Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу

Правила європейського права щодо захисту персональних даних. Етнічний профайлінг у діяльності правоохоронних органів.

Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави

Механізми профайлінгу у сфері виявлення загроз державній безпеці. Застосування профайлінгу на державному кордоні України. Виявлення екстремістських та терористичних груп за допомогою профайлінгу.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників	2	1
2	Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу	2	
3	Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників	2	1
4	Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушника	2	1
5	Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації	2	1
6	Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні	2	1
7	Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу	2	
8	Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників	2	
2	Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу	2	1
3	Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників	4	1
4	Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушника	2	1
5	Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації	2	1
6	Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні	2	
7	Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу	2	1
8	Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави	4	1
Усього годин		20	6

8. План семінарських занять

Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників

Мета: сформуванати системне розуміння теоретичних засад криміналістичного профайлінгу, його наукової природи, видів, завдань та можливостей застосування у юридичній практиці.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність профайлінгу правопорушників і його відмінність від суміжних напрямів (кримінології, юридичної психології)?
2. Які історичні витоки формування профайлінгу та їх вплив на сучасні підходи?
3. Які основні види профайлінгу та критерії їх класифікації?
4. У чому полягає науково-прикладне значення криміналістичного профайлінгу?
5. Які напрями та сфери застосування профайлінгу в сучасній юридичній практиці?
6. Яку роль відіграють спеціальні знання у процесі профайлінгу правопорушників?
7. Що таке діагностичний мінімум і які його можливості й обмеження в правничій діяльності?
8. Яким чином теоретичні засади профайлінгу можуть бути інтегровані у предмет і методологію Вашого наукового дослідження?

Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу

Мета: сформуванати розуміння психологічних і психіатричних основ поведінкового аналізу особи та їх значення для профайлінгу.

Питання для обговорення:

1. Як розмежовуються поняття норми, акцентуації та патології у поведінці особи?
2. Які психотипи виділяються у сучасній психології та як вони проявляються зовні?
3. Які внутрішні (когнітивні та емоційні) прояви психотипів мають значення для профайлінгу?
4. Яке значення має МКХ-10 у системі оцінки психічних розладів?
5. Які групи розладів у межах розділу F00-F99 мають значення для криміналістичного аналізу?
6. Які ризики виникають при некоректному використанні психіатричних знань у профайлінгу?
7. Чи допустиме використання психіатричних категорій у побудові профілю правопорушника?
8. Які психологічні чи психіатричні аспекти є релевантними для проблем Вашого дослідження?

Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників

Мета: сформуванати системне бачення типології правопорушників та її значення для криміналістичного профайлінгу.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає різниця між класифікацією та типологією злочинців?
2. Які основні критерії типологізації правопорушників використовуються у кримінології?
3. Що таке криміналістичний портрет злочинця та які його структурні елементи?
4. Як формується типовий портрет правопорушника для окремих видів злочинів?
5. Яке значення має аналіз способу вчинення злочину для типології злочинця?
6. Які кореляційні зв'язки існують між особою злочинця та потерпілого?
7. Чи можливо створити універсальну типологію злочинців?
8. Яким чином типологія правопорушників може бути використана у межах Вашого наукового дослідження?

Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушника

Мета: сформуванати знання про методи профайлінгу та їх використання у встановленні особи невідомого правопорушника.

Питання для обговорення:

1. Які основні методи поведінкового аналізу застосовуються у профайлінгу?
2. Як здійснюється встановлення особи правопорушника за поведінковими ознаками?
3. Які джерела інформації використовуються при побудові профілю?
4. Які обмеження мають методи профайлінгу у практиці розслідування?
5. У чому полягають основні проблеми використання профайлінгу в кримінальному процесі?
6. Яке місце профайлінгу серед інших криміналістичних методів?

7. Чи може профайлінг замінити традиційні методи доказування?
8. Які методи профайлінгу можуть бути застосовані для вирішення завдань Вашого наукового дослідження?

Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації

Мета: сформувати розуміння механізмів виявлення брехні та прихованої інформації у юридичній практиці.

Питання для обговорення:

1. Що таке брехня з точки зору психології та юридичної практики?
2. Які основні поведінкові індикатори можуть свідчити про приховування інформації?
3. У чому полягає феномен навмисно прихованої інформації?
4. Які методи психофізіологічної детекції використовуються у сучасній практиці?
5. Які обмеження та ризики застосування детекції брехні?
6. Чи може детекція брехні бути надійним інструментом у кримінальному провадженні?
7. Яке співвідношення між поведінковими та інструментальними методами детекції?
8. Яке значення метод прихованої інформації має для предмету Вашого дослідження?

Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні

Мета: сформувати знання про міжнародні стандарти у сфері профайлінгу та психофізіологічної детекції інформації.

Питання для обговорення:

1. Яке значення має міжнародна стандартизація у сфері профайлінгу?
2. Які організації формують міжнародні стандарти у цій галузі?
3. Що передбачають стандарти ASTM у сфері психофізіологічної детекції?
4. Які вимоги до проведення досліджень із використанням поліграфа?
5. Які проблеми існують у впровадженні міжнародних стандартів в Україні?
6. Чи можлива уніфікація підходів до детекції брехні на глобальному рівні?
7. Які ризики виникають при відсутності стандартизації?
8. Які міжнародні стандарти профайлінгу можуть бути релевантними для Вашого дослідження?

Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу

Мета: сформувати розуміння правових та етичних меж застосування профайлінгу.

Питання для обговорення:

1. Які основні принципи захисту персональних даних у європейському праві?
2. Як співвідноситься профайлінг із правом на приватність?
3. Що таке етнічний профайлінг і чому він викликає критику?
4. Які правові обмеження застосування профайлінгу у діяльності правоохоронних органів?
5. Які етичні ризики виникають при використанні профайлінгу?
6. Чи можливе балансування між безпекою та правами людини у цій сфері?
7. Яка відповідальність за неправомірне використання профайлінгу?
8. Які правові й етичні обмеження профайлінгу мають значення для Вашого дослідження?

Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави

Мета: сформувати розуміння ролі профайлінгу у забезпеченні державної безпеки.

Питання для обговорення:

1. Які механізми профайлінгу застосовуються для виявлення загроз державній безпеці?
2. Яке місце профайлінгу у системі національної безпеки?
3. Як використовується профайлінг на державному кордоні України?
4. Які поведінкові індикатори можуть свідчити про потенційні загрози?
5. Як профайлінг застосовується у виявленні екстремістських і терористичних груп?
6. Які ризики помилкових висновків у сфері безпеки?
7. Які правові обмеження застосування профайлінгу у цій сфері?
8. Яким чином профайлінг може бути використаний для вирішення проблем, що досліджуються у Вашій науковій роботі?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
<i>Усього годин</i>			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
<i>Усього годин</i>			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу правопорушників	8	10
2	Тема 2. Психологічні та психіатричні основи профайлінгу	8	10
3	Тема 3. Кримінологічна типологія правопорушників	6	10
4	Тема 4. Методи профайлінгу та встановлення особи правопорушника	6	10
5	Тема 5. Детекція брехні та прихованої інформації	6	10
6	Тема 6. Міжнародні стандарти профайлінгу та детекції брехні	6	10
7	Тема 7. Правові та етичні стандарти застосування профайлінгу	6	8
8	Тема 8. Профайлінг у системі безпеки держави	8	10
<i>Усього годин</i>		54	78

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є важливою складовою освітнього процесу підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та передбачає поглиблене опрацювання теоретичних і прикладних аспектів профайлінгу правопорушників, виконання аналітичних і дослідницьких завдань, а також формування навичок самостійного застосування методів поведінкового аналізу у юридичній практиці, криміналістичних дослідженнях і діяльності юристів та правоохоронних органів.

Метою самостійної роботи є:

- поглиблення знань щодо теоретичних засад профайлінгу та його міждисциплінарної природи;
- формування навичок аналізу злочинної поведінки та побудови профілю правопорушника;
- розвиток здатності застосовувати методи детекції прихованої інформації та інтерпретації поведінкових індикаторів;
- набуття компетентностей щодо використання спеціальних знань і діагностичних мінімумів у юридичній діяльності;

- ознайомлення з міжнародними стандартами профайлінгу та їх адаптацією у вітчизняній практиці;

- розвиток навичок критичного аналізу наукових джерел, кейсів і практик застосування профайлінгу.

Самостійна робота передбачає виконання аналітичних завдань, підготовку тез, розробку профілів психотипів, аналіз практичних кейсів, підготовку презентацій, а також передбачає можливість проходження онлайн-курсів (неформальна освіта) з подальшим зарахуванням результатів навчання.

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Аналітичні тези

Підготувати аналітичні тези з однієї із запропонованих тем:

- теоретико-методологічні засади криміналістичного профайлінгу правопорушників;
- профайлінг як міждисциплінарний інструмент у юридичній практиці;
- психологічні та психіатричні основи поведінкового аналізу правопорушників;
- типологія злочинців у сучасній кримінології та її значення для профайлінгу;
- методи поведінкового аналізу у встановленні особи правопорушника;
- детекція брехні: наукові підходи та обмеження застосування;
- міжнародні стандарти профайлінгу та їх імплементація в Україні;
- правові та етичні межі застосування профайлінгу у діяльності правоохоронних органів;
- профайлінг як інструмент забезпечення державної безпеки;
- роль поведінкового аналізу у протидії тероризму та екстремізму.

Обсяг: 5–7 сторінок.

Завдання 2. Розробка криміналістичного профілю правопорушника

Розробити криміналістичний профіль правопорушника на основі змодельованої або реальної кримінальної ситуації, що включає:

- опис кримінальної події;
- аналіз способу вчинення злочину;
- поведінкові характеристики правопорушника;
- ймовірні соціально-демографічні ознаки;
- психологічний портрет;
- прогноз подальшої поведінки.

Обсяг: 6–8 сторінок.

Завдання 3. Аналіз поведінкових індикаторів і детекції прихованої інформації

Підготувати аналітичну роботу, що включає:

- опис ситуації комунікації (допит, інтерв'ю або спостереження);
- визначення поведінкових індикаторів;
- аналіз можливих ознак приховування інформації;
- оцінку достовірності отриманої інформації;
- висновки щодо обмежень інтерпретації.

Обсяг: 3–5 сторінок.

Завдання 4. Аналітичний огляд міжнародних стандартів профайлінгу

Підготувати огляд (4–5 сторінок) одного з напрямів:

- міжнародні стандарти поведінкового аналізу у правоохоронній діяльності;
- стандарти ASTM у сфері психофізіологічної детекції;
- практики використання профайлінгу в ЄС або США;
- порівняльний аналіз підходів до профайлінгу у різних правових системах.

Проаналізувати:

- нормативні вимоги;
- методологічні підходи;
- обмеження та проблеми застосування.

Завдання 5. Розробка моделі застосування профайлінгу у юридичній діяльності

Побудувати модель використання профайлінгу у конкретній сфері (кримінальне провадження, прикордонний контроль, судова діяльність, безпека), визначивши:

- мету застосування профайлінгу;
- інструменти поведінкового аналізу;
- алгоритм дій;
- ризики помилкових висновків;
- правові та етичні обмеження.

Завдання 6. Аналіз ризиків застосування профайлінгу

Підготувати аналітичну записку щодо ризиків застосування профайлінгу:

- помилки інтерпретації поведінкових індикаторів;
- ризик суб'єктивності та упередженості;
- порушення прав людини та дискримінаційні практики;
- правові ризики використання недопустимих методів;
- обмеження наукової валідності окремих методів.

Обсяг: 4–5 сторінок.

Завдання 7. Психологічний аналіз психотипів у профайлінгу

Підготувати аналітичну роботу, що включає:

- аналіз одного або декількох психотипів (у межах норми, акцентуації або патології);
- опис їх зовнішніх і внутрішніх проявів;
- визначення поведінкових маркерів, значущих для профайлінгу;
- оцінку можливого впливу психічних розладів (відповідно до МКХ-10, розділ F00–F99) на злочинну поведінку;
- обмеження використання психіатричних знань у юридичній практиці.

Обсяг: 4–5 сторінок.

Завдання 8. Аналітичний кейс: профайлінг у системі безпеки держави

Підготувати аналітичне дослідження на основі змодельованої/реальної ситуації, що включає:

- опис потенційної загрози (терористичної, екстремістської, транскордонної тощо);
- визначення поведінкових індикаторів ризику;
- аналіз можливостей застосування профайлінгу у виявленні загроз;
- оцінку ефективності профайлінгу у системі державної безпеки;
- визначення правових та етичних обмежень застосування профайлінгу у цій сфері.

Обсяг: 4–5 сторінок.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Для здобувачів заочної форми навчання передбачається виконання індивідуальних завдань у кількості 5 завдань (на вибір із запропонованого переліку), спрямованих на поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок у сфері правового регулювання гендерних відносин, застосування принципу рівності та недискримінації, аналізу національного законодавства і міжнародно-правових стандартів, оцінювання практики їх реалізації, а також використання інструментів гендерно-правової та антидискримінаційної експертизи у правозастосовній діяльності. Виконані завдання подаються у письмовій формі та презентуються під час сесії. Максимальна кількість балів – 50.

Варіант 1.

Підготувати аналітичний огляд (6–8 сторінок) сучасних наукових публікацій (2020–2025 рр.) з однієї із тем:

- криміналістичний профайлінг правопорушників;
- психологічні основи поведінкового аналізу;
- типологія злочинців;
- детекція брехні;
- міжнародні стандарти профайлінгу;
- етичні проблеми профайлінгу;

- профайлінг у сфері державної безпеки.
- Огляд повинен містити:
- аналіз підходів різних авторів;
 - визначення дискусійних питань;
 - узагальнення сучасних тенденцій розвитку профайлінгу.

Варіант 2.

Розробити криміналістичний профіль правопорушника (8–10 сторінок) на основі змодельованої або реальної кримінальної ситуації.

- Необхідно обґрунтувати:
- поведінкові особливості злочину;
 - ймовірні характеристики правопорушника;
 - психологічний тип;
 - можливі мотиви;
 - прогноз подальшої поведінки.

Варіант 3.

Підготувати аналітичну роботу (6–8 сторінок), що включає:

- аналіз одного психотипу (норма, акцентуація або патологія);
- його зовнішні та внутрішні прояви;
- зв'язок із злочинною поведінкою;
- використання класифікації МКХ-10 (F00–F99);
- обмеження інтерпретації у юридичній практиці.

Варіант 4.

Розробити модель застосування профайлінгу в одній із сфер:

- кримінальне розслідування;
- судовий процес;
- допит;
- прикордонний контроль;
- аналітична діяльність правоохоронних органів.

Необхідно визначити:

- мету застосування;
- методи поведінкового аналізу;
- алгоритм дій;
- ризики та обмеження.

Варіант 5.

Підготувати аналітичну записку (5–7 сторінок), що містить:

- характеристику методів детекції брехні;
- порівняння інструментальних і неінструментальних підходів;
- аналіз феномену прихованої інформації;
- оцінку достовірності методів;
- правові обмеження використання.

Варіант 6.

Підготувати огляд (5–6 сторінок), що включає:

- аналіз міжнародних стандартів (ASTM, інші);
- практики застосування у США та ЄС;
- проблеми імплементації в Україні;
- ризики відсутності стандартизації.

Варіант 7.

Підготувати аналітичну роботу (5–6 сторінок), що містить:

- аналіз норм європейського права щодо захисту персональних даних;
- оцінку ризиків порушення прав людини;
- аналіз феномену етнічного профайлінгу;
- визначення допустимих меж застосування профайлінгу у правоохоронній діяльності.

Варіант 8.

Підготувати аналітичне дослідження (6–8 сторінок), що включає:

- опис загроз (тероризм, екстремізм, транскордонна злочинність);
- поведінкові індикатори ризику;
- можливості застосування профайлінгу;
- оцінку ефективності;
- правові та етичні обмеження.

Варіант 9.

Підготувати аналітичну роботу (5–7 сторінок), що включає:

- аналіз ролі профайлінгу у системі безпеки Європейського Союзу;
- характеристику підходів до профайлінгу у країнах ЄС;
- вимоги європейського права щодо захисту персональних даних (GDPR) у контексті профайлінгу;
- порівняння практик застосування профайлінгу в ЄС та Україні;
- проблеми та перспективи адаптації української практики до європейських стандартів;
- оцінку ризиків порушення прав людини при впровадженні профайлінгу.

Варіант 10.

Підготувати мультимедійну презентацію (10–15 слайдів) за тематикою виконаного завдання з обґрунтуванням:

- актуальності теми;
- методології аналізу;
- основних висновків;
- практичного значення профайлінгу у юридичній діяльності.

Виконання зазначених завдань спрямоване на формування у здобувачів заочної форми навчання здатності самостійно здійснювати науково-аналітичну діяльність у сфері профайлінгу правопорушників, застосовувати методи поведінкового аналізу та детекції прихованої інформації, інтерпретувати поведінкові індикатори у юридичній практиці, а також обґрунтовано використовувати спеціальні знання з урахуванням міжнародних стандартів, правових обмежень та етичних вимог.

Виконання індивідуальних завдань є обов'язковою складовою опанування дисципліни «Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників» для здобувачів заочної форми навчання та спрямоване на формування дослідницьких, аналітичних і практико-орієнтованих компетентностей у сфері поведінкового аналізу, криміналістичного профайлінгу, детекції прихованої інформації та застосування спеціальних знань у юридичній діяльності. Роботи мають відповідати вимогам академічної доброчесності та містити коректні посилання на використані джерела. Текст подається українською мовою, науковим стилем, із дотриманням логічної структури викладу матеріалу.

Структурні вимоги до письмових робіт:

Письмові завдання повинні містити: титульну сторінку; зміст; вступ (обґрунтування актуальності теми); основну частину (теоретичний та аналітичний розгляд проблеми); висновки; список використаних джерел (оформлений за ДСТУ 8302:2015). Вимоги до обсягу прописані для кожного завдання.

Вимоги до оформлення: шрифт: Times New Roman, 14 pt; міжрядковий інтервал: 1,5; поля: 2 см з усіх боків; вирівнювання тексту – по ширині; нумерація сторінок – у правому верхньому куті; посилання на джерела – у тексті у квадратних дужках.

Презентація (10–15 слайдів) повинна містити: постановку проблеми дослідження; мету та завдання; основні результати аналізу; пропозиції; висновки та практичні рекомендації.

Критерії оцінювання виконаних завдань: відповідність змісту завдання тематиці дисципліни; рівень теоретичного узагальнення та глибина аналізу; використання сучасних наукових джерел; логічність і аргументованість викладення; обґрунтованість висновків і практичних рекомендацій; дотримання вимог академічної доброчесності та оформлення роботи. Виконання завдань для заочної форми навчання є підставою для допуску до підсумкового контролю.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Introduction to Forensic Science: <https://www.coursera.org/learn/forensic-science>; Investigating and Prosecuting International Crimes: <https://www.coursera.org/learn/international-law-in-action-2>; Criminology: <https://www.coursera.org/courses?query=criminology>);
- FutureLearn (Introduction to Forensic Psychology: <https://www.futurelearn.com/courses/introduction-to-forensic-psychology>; Forensic Psychology: Witness Investigation: <https://www.futurelearn.com/courses/forensic-psychology>);
- The Great Courses / ClassCentral (Extreme Offenders: Psychological Insights into Criminal Minds: <https://www.classcentral.com/course/the-great-courses-plus-extreme-offenders-psychological-insights-131898>);
- Evidentia University (Certificate in Criminal Profiling: <https://evidentiauniversity.com/course/certificate-in-criminal-profiling/>; The FBI Methodology in Criminal Profiling: <https://evidentiauniversity.com/course/the-fbi-methodology-in-criminal-profiling/>);
- CFDS / Thinkific (Criminal Behavioral Analysis Certificate: <https://cfds.thinkific.com/courses/ASU-access-criminal-behavioral-analysis-certificate/>);
- Udemy (Forensic Psychology and Offender Profiling: <https://www.udemy.com/course/forensic-psychology-and-offender-profiling-certificate/>);
- International Association of Crime Analysts (Criminal Investigative Analysis: <https://www.iaca.net/criminal-investigative-analysis>);
- Warnborough College (Behavioural Profiling (Short Course): <https://www.uk.warnborough.edu/product/behavioural-profiling-short-course/>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Сутність профайлінгу правопорушників як науково-прикладного напрямку
2. Теоретичні основи криміналістичного профайлінгу та його місце у системі юридичних наук
3. Історичні витoki формування профайлінгу та їх вплив на сучасні підходи
4. Види профайлінгу правопорушників та критерії їх класифікації
5. Завдання профайлінгу у юридичній діяльності, в тому числі у криміналістичній та правоохоронній
6. Напрями та сфери застосування профайлінгу у сучасній юридичній практиці
7. Роль спеціальних знань у процесі профайлінгу правопорушників
8. Сутність та значення діагностичних мінімумів у юридичній діяльності
9. Поняття норми, акцентуації та патології у поведінці особи
10. Психотипи особистості та їх зовнішні прояви
11. Внутрішні (психологічні) прояви психотипів та їх значення для профайлінгу
12. Значення МКХ-10 у системі оцінки психічних розладів
13. Характеристика розділу F00–F99 «Розлади психіки та поведінки»
14. Співвідношення психологічних і психіатричних знань у профайлінгу
15. Класифікація та типологія правопорушників у кримінології
16. Поняття та структура криміналістичного портрета злочинця
17. Методика розробки типових криміналістичних портретів
18. Встановлення кореляційних зв'язків між особою злочинця та потерпілого
19. Методи поведінкового аналізу у профайлінгу

20. Встановлення особи невідомого правопорушника за допомогою профайлінгу
21. Проблеми та обмеження використання профайлінгу у розкритті правопорушень
22. Поняття брехні та її психологічні механізми
23. Феномен навмисно прихованої інформації
24. Психофізіологічна детекція прихованої інформації
25. Порівняльна характеристика інструментальних і неінструментальних методів детекції
26. Міжнародні стандарти профайлінгу та їх значення
27. Стандарти ASTM у сфері психофізіологічної детекції
28. Правові та етичні обмеження застосування профайлінгу
29. Етнічний профайлінг та його правова оцінка
30. Профайлінг у системі забезпечення державної безпеки

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: поточне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях; оцінювання результатів виконання аналітичних завдань, підготовки есе, розробки криміналістичних профілів правопорушників, аналізу практичних кейсів, підготовки презентацій, а також результатів самостійної роботи.

Для підсумкового контролю: оцінювання рівня сформованості теоретичних знань, аналітичних умінь і практичних навичок застосування профайлінгу правопорушників, методів поведінкового аналізу та детекції прихованої інформації у формі диференційованого заліку.

17. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики результатів навчання з дисципліни *«Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників»* є комплекс форм і методів контролю, спрямованих на перевірку рівня сформованості теоретичних знань, аналітичних умінь, дослідницьких навичок та здатності застосовувати їх у процесі здійснення поведінкового аналізу, побудови криміналістичних профілів, інтерпретації поведінкових індикаторів та використання профайлінгу у юридичній практиці й системі безпеки.

До основних засобів діагностики належать: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях; оцінювання підготовки та презентації аналітичних доповідей і наукових повідомлень з проблем профайлінгу правопорушників, поведінкового аналізу та детекції прихованої інформації; виконання індивідуальних аналітичних завдань і наукових есе з тематики криміналістичного профайлінгу, психологічних основ поведінки та типології правопорушників; підготовка рецензій на сучасні наукові публікації у сфері профайлінгу та юридичної психології; оцінювання результатів самостійної роботи (розробка криміналістичних

профілів, аналіз поведінкових кейсів, моделювання застосування профайлінгу у різних сферах); аналіз практичних кейсів щодо встановлення особи правопорушника та виявлення прихованої інформації; моделювання професійних ситуацій у сфері правоохоронної діяльності та державної безпеки; оцінювання результатів неформальної освіти (онлайн-курси з профайлінгу, поведінкового аналізу, юридичної психології) в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60									Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	10 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Світові стандарти та науково-прикладне значення профайлінгу правопорушників» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи аспірантів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21.Рекомендована література

1. Веселовська Н.О. Умовчання та опущення: інструменти профайлінгу в бізнес медіації та супроводі угод. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 4(274). С. 324-333. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/04/4.24._topic_Nataliia-Veselovska-272-278.pdf
2. Веселовська Н.О. Профайлінг як інструмент виявлення ролі епілептоїдного психотипу у професійній діяльності фахівців економічної та юридичної сфер. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 1(287). С. 206-215. https://eco-science.net/wpcontent/uploads/2024/04/4.24._topic_Nataliia-Veselovska-272-278.pdf
3. Веселовська Н.О., Резнік М.О. Потенціал волонтера та його залежність від психотипу в контексті законодавчої новели щодо кримінальної відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. С. 157-164. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/879>
4. Веселовська Н.О. Детермінанти, які впливають на втягнення неповнолітніх дівчат у протиправну діяльність. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 3. С. 249-253. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/84/%E2%84%963-2021>
5. Веселовська Н.О. Типологія поведінки неповнолітніх жертв втягнення у протиправну діяльність. *Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права, кримінології та судочинства*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14 травня 2021 р.). К.: ДУІТ, 2021. С. 19-24. https://files.duit.edu.ua/uploads/Сайт/3_НАУКА/all-ukrainian-internet-conferences/all-ukrainian-conference-14-05-2021-new.pdf?utm_source
6. Калюга К. В. Особа злочинця як об'єкт криміналістичного дослідження: сучасний стан та перспективи розвитку: дис. ... канд. наук з держ. упр.: спец. 12.00.09 / КПУ. Запоріжжя, 2021. https://dduvs.in.ua/wpcontent/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/40_1/d.pdf
7. Михайлишин У.Б., Ільїна В.М. Вплив акцентуацій характеру на агресивну поведінку підлітків. *Теоретичні і практичні проблеми психології та соціальної роботи*. 2021. Вип. 2(55). С. 83-100. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/186a8573-8304-45f8-85a9-698e7fba9d2b/content>
8. Мухіна Г.В. Юридична психологія: практикум. Київ: ВД «Дакор», 2021. 244 с.
9. Пархоменко-Купеців О. Теоретичні підходи до проблем профайлінгу як основи забезпечення державної безпеки України. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. № 4(60). С. 63–67. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-63-67>
10. Повзун Д. Економічна безпека як складова національної безпеки України. *Економіка та держава*. 2020. № 8. С. 89-94. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.8.89>
11. Тихоненко О.О. Механізми профайлінгу в сфері виявлення загроз в державній безпеці: дис. ... канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.05 / НУЦЗУ. Харків, 2021. URL: <https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/spetsializovani-vcheni-rady/disTykhonenka.pdf>
12. Федчун Н.О. Зміст та можливості профайлінгу. *Доктринальні та правозастосовні проблеми кримінального процесу, детективної та оперативно-розшукової діяльності*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 9 грудня 2022 р.). Одеса: НУ «ОЮА», 2022. С. 247-251.
13. Veselov M., Merdov S., Veselovska N. et al. Effectiveness of Special Juvenile Prevention Programmes. *Pakistan Journal of Criminology*. 2024. Vol. 16(03). pp. 991–1006. URL: <https://doi.org/10.62271/pjc.16.3.991.1006>
14. Veselovska N., Sieriebriak S., Petkov V. et al. Crime prevention in special (free) economic zones *Cuestiones Políticas*. 2023. Vol. 41(77). pp. 369-389. URL: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4177.25>